

УДК 336.1:336.5

Лебеденко А. Ю.,

pashura1995@gmail.com, ORCID ID: 0009-0008-9928-3050,

Researcher ID: OTH-2504-2025,

здобувачка, кафедра фінансів, Одеський національний економічний університет, м. Одеса

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Анотація. У статті розглянуто теоретичні підходи до визначення сутності поняття “фінансове забезпечення” та узагальнено наукові підходи до трактування категорії “фінансове забезпечення діяльності бюджетних установ”. Актуальність теми зумовлена зростаючими вимогами до ефективності використання бюджетних ресурсів в умовах обмеженості фінансових можливостей держави та необхідністю підвищення результативності функціонування публічного сектору. У сучасних умовах реформування системи державних фінансів особливого значення набуває питання оптимізації механізмів фінансового забезпечення діяльності бюджетних установ, що виконують ключові соціально-економічні, культурні та управлінські функції. Метою дослідження є узагальнення наукових підходів до визначення сутності поняття “фінансове забезпечення діяльності бюджетних установ” та розроблення авторського бачення даної категорії на основі системно-функціонального підходу. У роботі проведено систематизацію наукових трактувань поняття “фінансове забезпечення”, здійснену на основі аналізу наукових поглядів у різних сферах досліджень. Узагальнення результатів дозволило виділити чотири основні підходи до трактування даної категорії: системний, функціональний, витратний та методологічний. Наголошено, що фінансове забезпечення виступає не лише джерелом ресурсів для поточної діяльності установ, а й інструментом реалізації державної політики та забезпечення сталого соціально-економічного розвитку. Автором сформульовано власне визначення поняття “фінансове забезпечення діяльності бюджетних установ”, що запропоновано розглядати крізь призму системно-функціонального підходу як цілісну систему фінансових відносин, спрямованих на формування, розподіл та ефективне використання фінансових ресурсів органів державної влади, місцевого самоврядування та створених ними організацій для реалізації покладених на них завдань і функцій. Перспективою подальших досліджень має стати розробка практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами у сфері публічних фінансів, використовуючи якісне та обґрунтоване теоретико-методологічне підґрунтя.

Ключові слова: фінансове забезпечення, фінансові ресурси, бюджетні установи, діяльність бюджетних установ, системно-функціональний підхід.

Lebedenko A. Yu.,

pashura1995@gmail.com, ORCID ID: 0009-0008-9928-3050,

Researcher ID: OTH-2504-2025,

Postgraduate, Department of Finance, Odesa National Economic University, Odesa

THEORETICAL APPROACHES TO DEFINING THE ESSENCE OF FINANCIAL SUPPORT FOR THE ACTIVITIES OF BUDGETARY INSTITUTIONS

Abstract. The article examines theoretical approaches to defining the essence of the concept of “financial support” and generalizes scientific interpretations of the category “financial support for the activities of budgetary institutions.” The relevance of the topic is determined by the growing requirements for the efficient use of budgetary resources in the context of limited state financial capacities and the need to enhance the performance of the public sector. Under current conditions of public finance reform, the issue of optimizing financial support mechanisms for budgetary institutions that perform key socio-economic, cultural, and administrative functions becomes particularly important. The purpose of the study is to summarize scientific approaches to defining the essence of the concept of “financial support for the activities of budgetary institutions” and to develop the author’s own vision of this category based on a system-functional approach. The paper systematizes scientific interpretations of the term “financial support,” carried out through the analysis of scholarly views in various research areas. The generalization of results made it possible to identify four main approaches to interpreting this category: systemic, functional, cost-based, and methodological. It is emphasized that financial support serves not only as a source of resources for the current activities of institutions but also as an

instrument for implementing state policy and ensuring sustainable socio-economic development. The author formulated an original definition of the concept “financial support for the activities of budgetary institutions,” which is proposed to be viewed through the prism of a system-functional approach – as an integrated system of financial relations aimed at forming, distributing, and effectively using financial resources of state and local authorities, as well as organizations established by them to fulfill their assigned functions and objectives. The prospects for further research include the development of practical recommendations aimed at improving the efficiency of financial resource management in the sphere of public finance, based on a well-founded theoretical and methodological framework.

Key words: financial support, financial resources, budgetary institutions, activities of budgetary institutions, system-functional approach.

JEL Classification: H61; H72

DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2025-84-23>

Постановка проблеми. Фінансове забезпечення діяльності бюджетних установ є ключовим елементом ефективного функціонування системи публічних фінансів, оскільки від його організації залежить якість надання публічних послуг, реалізація соціально-економічних програм та досягнення стратегічних цілей розвитку держави.

Попри значну увагу науковців до проблем фінансування бюджетних установ, сутність фінансового забезпечення залишається неоднозначною та недостатньо узагальненою. Існуючі визначення частіше зосереджені на формуванні та використанні коштів, обмежуючись бухгалтерським або адміністративним аспектом, тоді як необхідно комплексно підходити до дослідження цього питання.

У сучасних умовах реформування бюджетної системи та підвищення вимог до ефективності витратання бюджетних коштів потребує вирішення проблема системного осмислення сутності фінансового забезпечення, що дозволить не лише забезпечити належне фінансування, а й оптимізувати управлінські процеси у бюджетних установах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню сутності та змісту поняття “фінансове забезпечення діяльності бюджетних установ” присвячені роботи багатьох науковців, серед яких і Дехтяр Н. А., Думікян А. К., Гончаренко Н. Г., Крамаренко К. М. та ін. Проте аналіз наукових поглядів показав, що проблема визначення сутності фінансового забезпечення діяльності бюджетних установ залишається дискусійною в науковій літературі, що зумовлює необхідність систематизації та узагальнення існуючих наукових підходів до її розуміння.

Постановка завдання. Метою статті є узагальнення та систематизація існуючих наукових підходів до визначення сутності фінансового забезпечення діяльності бюджетних установ, а також формування авторського бачення цього поняття на основі системно-функціонального підходу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Забезпеченість бюджетних установ фінансовими ресурсами у необхідних розмірах та ефективне їх використання є основою належного виконання поставлених перед бюджетною установою завдань у довгостроковій перспективі.

Визначення сутності фінансового забезпечення діяльності бюджетних установ варто почати з систематизації та упорядкування наукових підходів до трактування сутності поняття “фінансове забезпечення”.

Дослідженням питання фінансового забезпечення різних галузей та сфер господарювання цікавиться широке коло науковців, тому і трактувань поняття “фінансове забезпечення” у науковій літературі існує багато, які систематизовано у таблиці 1.

Таким чином, проведений аналіз категоріально-понятійного апарату свідчить про полівекторність поняття “фінансове забезпечення”, проте дозволяє виділити основні підходи науковців до трактування фінансового забезпечення:

1. Системний (фінансове забезпечення розглядається як система фінансових відносин, що враховує джерела, форми, методи фінансування тощо).
2. Функціональний (регулюється на основі відповідної системи функціонування).
3. Витратний (покриття витрат за рахунок акумульованих фінансових ресурсів).
4. Методологічний (фінансовий вплив на соціально-економічний розвиток за допомогою фінансового механізму).

Зауважимо, що фінансове забезпечення відрізняється залежно від сфери діяльності і тому має свої особливості і щодо бюджетних установ.

Відповідно до Бюджетного кодексу України бюджетними установами виступають органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету [20].

Діяльність бюджетної установи – це сукупність дій системи управління бюджетної установи, спрямованих на використання економічних ресурсів для досягнення соціально-економічних цілей, визначених суспільством [22, с. 24].

Спрощена схема фінансово-господарської діяльності бюджетної установи зображена на рис. 1.

Таблиця 1

Систематизація наукових поглядів на визначення сутності поняття “фінансове забезпечення”

Автори	Визначення сутності поняття “фінансове забезпечення”	Сфера дослідження науковців
1	2	3
Чугунов І. Я., Павелко А. В., Канєва Т. В. [1, с. 252]	Фінансове забезпечення є економічним поняттям, яке відображає сукупність заходів, пов’язаних з обслуговуванням частини перерозподільних відносин, з метою формування і використання бюджетних, страхових, благодійних та інших фондів грошових коштів. Фінансове забезпечення є основним методом фінансового впливу на соціально-економічний розвиток суспільства.	Соціальний захист населення
Глушенко А. С. [2, с. 86]	Фінансове забезпечення є узагальнюючим методом фінансового механізму, оскільки включає окремі часткові методи фінансового впливу на соціально-економічний розвиток.	Централізовані та децентралізовані фінанси
Венгер В. В. [3, с. 413-414]	Фінансове забезпечення – таке, що регулюється на основі відповідної системи функціонування, яке може здійснюватися у трьох формах: самофінансування, кредитування, зовнішнє фінансування. Різні форми фінансового забезпечення виконують на практиці одночасно через установлення характерного для певного етапу розвитку суспільства співвідношення між ними.	Централізовані та децентралізовані фінанси
Мунтян В. В. [4, с. 574]	Фінансове забезпечення – це система фінансових відносин, які включають форми, методи, інструменти їх реалізації та виникають із приводу пошуку, залучення й розподілу фінансових ресурсів для створення належних умов для ефективного функціонування та соціально-економічного розвитку суб’єктів господарювання, територій, держави та суспільства у цілому.	Молодіжна політика
Виговська О. А. [5, с. 49]	Фінансове забезпечення – це система фінансових відносин між окремими суб’єктами, спрямованих на акумуляцію фінансових ресурсів, що реалізуються за допомогою механізму та його окремих складових на основі визначених державою моделей.	Підприємства громадського транспорту
Бодаковський В. Ю., Борисов А. І., Луцик О. М. [6, с. 19]	Фінансове забезпечення – фінансова категорія, яка характеризує фінансові відносини, що реалізуються суб’єктами економіки з метою організації фінансування в межах фінансової системи. Основними складовими зазначеної дефініції є власний для управлінської системи механізм організації формування, розподілу та перерозподілу вартості.	Централізовані та децентралізовані фінанси
Солодовнік О. О. [7]	Фінансове забезпечення – сукупність джерел, форм, методів та інструментів формування й ефективного використання фінансових ресурсів для реалізації заходів, спрямованих на досягнення цілей сталого розвитку.	Сталий розвиток підприємств
Тивончук С. В., Тивончук Я. О. [8, с. 62]	Фінансове забезпечення сільськогосподарських підприємств – такий рівень забезпеченості їх необхідними фінансовими ресурсами, який гарантує стабільний розвиток і зростання економіки та соціальної сфери, створення гарантій їх конкурентоспроможної підприємницької діяльності.	Сільсько-господарські підприємства
Голуб Ю. О. [11, с. 5-6]	Фінансове забезпечення – сукупність заходів та умов, що сприяють сталому функціонуванню і розвитку суб’єкту господарювання шляхом покриття його витрат фінансовими ресурсами (з внутрішніх та зовнішніх джерел внаслідок здійснення руху таких ресурсів) в залежності від обсягу виробництва та його фінансового становища.	Діяльність суб’єктів господарювання
Романенко О. Р. [14, с. 18]	Фінансове забезпечення – це покриття затрат за рахунок фінансових ресурсів, акумульованих суб’єктами господарювання і державою.	Централізовані та децентралізовані фінанси
Лисяк Л. В., Зю- зін В. О. [15, с. 99]	Фінансове забезпечення державних соціальних програм відображає сукупність суспільно необхідних взаємопов’язаних економічних відносин, інструментів, важелів, заходів, які реалізуються державою та відповідними фінансово-економічними інститутами для забезпечення оптимального обсягу, структури джерел фінансування проєктів і заходів, регулювання необхідного рівня їх результативності й ефективності.	Реалізація державних соціальних програм
Яцук О. О. [16, с. 135]	Фінансове забезпечення діяльності сільськогосподарського підприємств – це система організації та здійснення фінансових відносин, спрямованих на формування ефективного механізму залучення у діяльність галузевих підприємств фінансових ресурсів і їх використання з метою отримання максимального прибутку та виконання фінансово-економічних і соціальних функцій як суб’єкта господарювання в системі суспільно-економічних відносин країни та світу	Сільсько-господарські підприємства
Берест М. М., Дудка М. О. [17, с. 42]	Фінансове забезпечення – це вагомий елемент фінансового механізму, покликаний шукати, залучати, акумулювати і ефективно використовувати фінансові ресурси у вигляді грошових фондів, що сприятиме сталому розвитку підприємства та виконанню окремих завдань фінансової політики господарюючого суб’єкта.	Суб’єкти агропромислового сектору економіки

Продовження табл. 1

1	2	3
Воронцова А. С. [18, с. 39]	Фінансове забезпечення галузі освіти – метод фінансового механізму, спрямований на формування оптимальної системи форм та джерел фінансування з метою розвитку та ефективного функціонування освітньої сфери.	Галузь освіти
Пігуль Н., Люта О., Бойко А. [19, с. 31]	Цілісна система організації фінансових відносин, які включають відповідні форми, методи та інструменти їх реалізації, в процесі мобілізації та розподілу фінансових ресурсів з метою створення умов для ефективного функціонування соціальної сфери в Україні на основі вирішення відповідних завдань, зумовлених соціальними функціями держави	Соціальна сфера

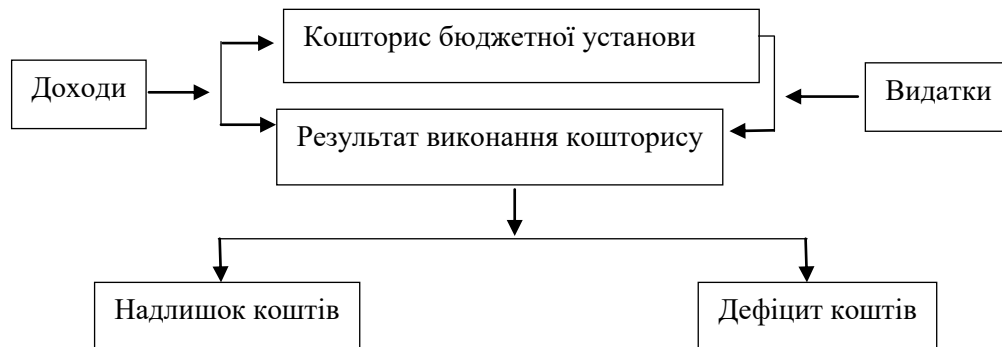

Рис. 1. Спрощена схема фінансово-господарської діяльності бюджетної установи

Джерело: [с. 25, 23]

Свою діяльність бюджетні установи реалізують шляхом надання різного виду послуг (платних та безоплатних) на підставі кошторису – основного планового документа, відповідно до якого визначається об'єм і скерованість коштів для виконання функцій бюджетною установою. Його значення полягає в тому, що тільки за наявності затверджених кошторисів бюджетним установам можуть виділятися бюджетні асигнування, якими є повноваження розпорядника бюджетних коштів, надане відповідно до бюджетного призначення, на взяття бюджетного зобов'язання та здійснення платежів, яке має кількісні, часові та цільові обмеження [20].

Особливості організації фінансів бюджетних установ зумовлені їхнім функціонуванням у різних сферах діяльності і галузях економіки та забезпеченням найбільш необхідних завдань і функцій у суспільстві [13, с. 15].

Науковці, які досліджують фінансове забезпечення діяльності бюджетних установ, демонструють різноманітні підходи до визначення сутності вказаної категорії:

- Думікян А. К. розглядає фінансове забезпечення діяльності бюджетних установ як формування та використання грошових ресурсів країни з метою досягнення пріоритетних економічних, соціально-культурних, освітніх, наукових та управлінських цілей розвитку [9, с. 68].

- Гончаренко Н. Г. наголошує, що фінансове забезпечення бюджетних установ – це процес управління їхньою діяльністю за взаємної ув'язки з необхідним розміром коштів [10, с. 117].

- Крамаренко К. М. зауважує, що фінансове забезпечення бюджетної установи є підсистемою фінансового механізму, що включає принципи, джерела, форми, методи, інструменти, за допомогою яких формується достатній обсяг фінансових ресурсів та створюються умови для їх ефективного використання відповідно до виконуваних бюджетною установою функцій [12].

- Дехтяр Н. А. акцентує увагу, що на рівні бюджетних установ процес забезпечення фінансовими ресурсами та їхнє використання здійснюється через фінансування видатків. Фінансування видатків (фінансове забезпечення) – це регламентоване нормами права планове, безповоротне, безвідплатне надання грошових коштів із бюджетів різних рівнів і державних цільових фондів для забезпечення виконання функцій держави й органів місцевого самоврядування на соціально-культурні потреби та розширене відтворення [13, с. 32].

Узагальнюючи підходи науковців у різних сферах дослідження до визначення сутності поняття “фінансове забезпечення”, у т.ч. “фінансове забезпечення діяльності бюджетних установ”, можна зробити висновок, що ця категорія розглядається як комплексний процес формування, розподілу та використання фінансових ресурсів, спрямований на реалізацію державних і суспільних функцій, а також на створення умов для ефективного функціонування установи.

У сучасних умовах розвитку системи державних фінансів вагомими завданнями є визначення стратегічних принципів і напрямів розвитку фінансового забезпечення бюджетних установ,

підвищення ефективності їх функціонування шляхом удосконалення нормативно-правового забезпечення і створення інтегрованої інформаційно-аналітичної системи управління державними фінансовими ресурсами [21, с. 184].

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. У науковому просторі наявно безліч підходів до визначення поняття “фінансове забезпечення” у різних сферах діяльності та господарювання. Крім того, підходи до визначення сутності “фінансове забезпечення діяльності бюджетних установ” серед науковців також різняться.

Проаналізувавши існуючі визначення, наведені авторами у науковій літературі, ми сформулювали авторське визначення поняття “фінансове забезпечення діяльності бюджетних установ”, що пропонуємо розглядати крізь призму системно-функціонального підходу як цілісну систему фінансових відносин, спрямованих на формування, розподіл та використання фінансових ресурсів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також організацій, створених ними у встановленому порядку, з метою реалізації покладених на них завдань, а також створення умов для ефективного їх функціонування.

Застосування системно-функціонального підходу при розгляді поняття “фінансове забезпечення діяльності бюджетних установ” дозволяє розглядати його не лише як обсяг коштів, спрямованих безпосередньо на утримання бюджетних установ (заробітна плата, комунальні послуги, матеріально-технічне забезпечення), а ширше – як інструмент реалізації державної політики у відповідній сфері, що забезпечує досягнення стратегічних і тактичних цілей розвитку держави та суспільства. У цьому контексті фінансове забезпечення виступає не лише джерелом ресурсів для поточної діяльності установ, а й механізмом впливу держави на якість і ефективність надання публічних послуг, формування належних умов для соціально-економічного розвитку територій, підвищення рівня добробуту населення.

Перспективи подальших досліджень полягають у використанні отриманих результатів для удосконалення теоретико-методологічних засад фінансового забезпечення діяльності бюджетних установ, розроблення практичних рекомендацій щодо підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами закладів бюджетної сфери.

ЛІТЕРАТУРА

1. Державне фінансове регулювання економічних перетворень : монографія / І. Я. Чугунов та ін. Київ : КНТЕУ, 2015. 376 с. URL: <https://ur.knute.edu.ua/items/e0577969-a7a9-4472-bb57-5417494dfe3b>.
2. Глуценко А. С. Фінанси : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2014. 440 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Hluschenko_Alla/Finansy.pdf.
3. Венгер В. В. Фінанси : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 432 с. URL:

<https://xn--e1ajqk.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/Finansi-Venger-V.-V..pdf>.

4. Мунтян В. В. Теоретичні підходи до визначення поняття “фінансове забезпечення молодіжної політики”. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 12. С. 572-576. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/95.pdf.
5. Виговська О. А. Фінансове забезпечення розвитку підприємств громадського транспорту на регіональному рівні : дис. ...д-ра філософії : 072. Житомир : ДУ “Житомирська політехніка”, 2021. 250 с. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8373/%d0%92%d0%b8%d0%b3%d0%be%d0%b2%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b0.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
6. Бодаковський В. Ю., Борисов А. І., Луцик О. М. Теоретико-прикладні аспекти фінансового забезпечення суб’єктів економіки України в умовах глобальних потрясінь. *Київський економічний науковий журнал*. 2024. № 7. С. 13-22. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-7-2>.
7. Солодовнік О. О. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-17>.
8. Тивончук С. В., Тивончук Я. О. Особливості фінансового забезпечення сільського господарства у Франції і Україні. *Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія “Фінанси і кредит”*. 2013. №1. С. 61-69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsnau_2013_1_14.
9. Думікян А. К. Фінансове забезпечення поточних видатків бюджетних установ : дис. ... к.е.н.: 08.00.08. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2018. 234 с. URL: <https://knute.edu.ua/file/Mg==/75c5d6d356240961a77e9a41122bca3b.pdf>.
10. Гончаренко Н. Г. Фінансове планування як елемент забезпечення управління фінансовими ресурсами бюджетних установ. *Економічний prospect*. 2021. № 165. С. 116-119. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/165-21>.
11. Голуб Ю. О. Кредитна складова фінансового забезпечення діяльності суб’єктів господарювання : автореф. дис. ...к.е.н.: 08.00.08. Харків : Харківський національний економічний університет, 2011. 23 с. URL: <https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/7230/1/%d0%93%d0%be%d0%bb%d1%83%d0%b1%20%d0%ae.%d0%9e.pdf>.
12. Крамаренко К. М. Концептуальні засади фінансового забезпечення бюджетних установ в умовах невизначеності. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: Економіка та управління*. 2025. № 17. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-17-03-03>.
13. Дехтяр Н. А., Дейнека О. В., Люта О. В., Пігуль Н. Г. Фінанси бюджетних установ : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2020. 229 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/80484/3/Dekhtiar_finansy_biudzhetykh_ustanov.pdf.

14. Романенко О. Р. *Фінанси : підручник*. 4-те вид. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 312 с.
15. Лисяк Л. В., Зюзін В. О. Концептуальні засади фінансового забезпечення реалізації державних соціальних програм в Україні. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2020. № 4 (24). С. 88-102. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-4\(24\)-88-102%20](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-4(24)-88-102%20).
16. Яцук О. О. Сутність та зміст фінансового забезпечення діяльності сільськогосподарських підприємств. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 10. С. 133-145. URL: <http://efm.vsau.org/storage/articles/February2020/ZINOP3JFe2hEzagt3Vqm.pdf>.
17. Берест М. М., Дудка М. О. Сутність та економічний зміст категорії “фінансове забезпечення”. *Економіка і фінанси*. 2015. № 1. С. 36-44. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/162439>.
18. Воронцова А. С. Фінансове забезпечення розвитку системи освіти впродовж усього життя : дис. ...к.е.н. : 08.00.08. Суми : Сумський державний університет, 2018. 272 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/75103449-0e3f-4687-b5ba-a4cdd35dd975/content>.
19. Пігуль Н., Люта О., Бойко А. Фінансове забезпечення соціальної сфери в Україні. *Вісник Національного банку України*. 2015. №1. С. 30-35.
20. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI станом на 04.07.2025. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
21. Канєва Т. В. Бюджет у системі фінансово-економічних відносин : монографія. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2021. 392 с. DOI: <http://doi.org/10.31617/m.knute.2021-418>.
22. Будько О. В., Губський Ю. Г. Особливості організації аналізу грошових потоків бюджетної установи. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2020. Вип. 30. С. 24-27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2020-30-4>.
23. Шара Є. Ю., Андрієнко О. М., Жидеева Л. І. Бухгалтерський облік у бюджетних установах і організаціях : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. 440 с.

REFERENCES

1. Derzhavne finansove rehuliuvannya ekonomichnykh peretvoren : monohrafiia / Chuhunov, I. Ya. ta in. (2015), KNTEU, Kyiv, 376 s., available at: <https://ur.knute.edu.ua/items/e0577969-a7a9-4472-bb57-5417494dfe3b>.
2. Hlushchenko, A. S. (2014), *Finansy : navchalnyi posibnyk*, Mahnoliia 2006, Lviv, 440 s., available at: https://shron1.chtyvo.org.ua/Hluschenko_Alla/Finansy.pdf.
3. Venher, V. V. (2009), *Finansy : navchalnyi posibnyk*, Tsentr uchbovoi literatury, Kyiv, 432 s., available at: <https://xn--e1ajqk.kiev.ua/wp-content/uploads/2019/12/Finansi-Venger-V.-V..pdf>.

4. Muntian, V. V. (2017), Teoretychni pidkhoty do vyznachennia poniattia “finansove zabezpechennia molodizhnoi polityky”, *Ekonomika i suspilstvo*, vyp. 12, s. 572-576, available at: https://economyandsociety.in.ua/journals/12_ukr/95.pdf.
5. Vyhovska, O. A. (2021), *Finansove zabezpechennia rozvytku pidpriemstv hromadskoho transportu na rehionalnomu rivni : dys. ...d-ra filosofii : 072, DU “Zhytomyrska politekhnika”, Zhytomyr, 250 s., available at: https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8373/%d0%92%d0%b8%d0%b3%d0%be%d0%b2%d1%81%d1%8c%d0%ba%d0%b0.pdf?sequence=1&isAllowed=y*.
6. Bodakovskiy, V. Yu., Borysov, A. I. and Lutsyk, O. M. (2024), Teoretyko-prykladni aspekty finansovoho zabezpechennia subiektiv ekonomiky Ukrainy v umovakh hlobalnykh potriasin, *Kyivskiy ekonomichnyi naukovyi zhurnal*, № 7, s. 13-22. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2024-7-2>.
7. Solodovnik, O. O. (2023), Finansove zabezpechennia staloho rozvytku pidpriemstv, *Ekonomika ta suspilstvo*, vyp. 49. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-17>.
8. Tyvonchuk, S. V. and Tyvonchuk, Ya. O. (2013), Osoblyvosti finansovoho zabezpechennia silskoho hospodarstva u Frantsii i Ukraini, *Visnyk Sumskoho natsionalnoho ahrarnoho universytetu. Seriya “Finansy i kredyt”*, №1, s. 61-69, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsnau_2013_1_14.
9. Dumikian, A. K. (2018), Finansove zabezpechennia potochnykh vydatkiv biudzhetykh ustanov : dys. ... k.e.n.: 08.00.08, Kyivskiy natsionalnyi torhovelno-ekonomichnyi universytet, Kyiv, 234 s., available at: <https://knute.edu.ua/file/Mg==/75c5d6d356240961a77e9a41122bca3b.pdf>.
10. Honcharenko, N. H. (2021), Finansove planuvannya yak element zabezpechennia upravlinnia finansovymy resursamy biudzhetykh ustanov, *Ekonomichnyi prostir*, № 165, s. 116-119. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/165-21>.
11. Holub, Yu. O. (2011), Kredytna skladova finansovoho zabezpechennia diialnosti subiektiv hospodariuvannya : avtoref. dys. ...k.e.n.: 08.00.08, Kharkivskiy natsionalnyi ekonomichnyi universytet, Kharkiv, 23 s., available at: <https://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/7230/1/%d0%93%d0%be%d0%bb%d1%83%d0%b1%20%d0%ae.%d0%9e..pdf>.
12. Kramarenko, K. M. (2025), Kontseptualni zasady finansovoho zabezpechennia biudzhetykh ustanov v umovakh nevyznachenosti, *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriya: Ekonomika ta upravlinnia*, № 17. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-17-03-03>.
13. Dekhtiar, N. A., Deineka, O. V., Liuta, O. V. and Pihul, N. H. (2020), *Finansy biudzhetykh ustanov : navchalnyi posibnyk*, Sumskiy derzhavnyi universytet, Sumy, 229 s., available at: <https://essuir.sumdu.edu.ua/>

bitstream-download/123456789/80484/

3/Dekhtiar_finansy_biudzhetykh_ustanov.pdf.

14. Romanenko, O. R. (2009), *Finansy : pidruchnyk*. 4-th ed., Tsentri uchbovoi literatury, Kyiv, 312 s.

15. Lysiak, L. V. and Ziuzin, V. O. (2020), *Kontseptualni zasady finansovoho zabezpechennia realizatsii derzhavnykh sotsialnykh prohram v Ukraini, Problemy i perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia*, № 4 (24), s. 88-102. DOI: [https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-4\(24\)-88-102%20](https://doi.org/10.25140/2411-5215-2020-4(24)-88-102%20).

16. Yatsukh, O. O. (2018), *Sutnist ta zmist finansovoho zabezpechennia diialnosti silskohospodarskykh pidpriemstv, Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktualni pytannia nauky i praktyky*, № 10, s. 133-145, available at: <http://efm.vsau.org/storage/articles/February2020/ZI NOP3JFe2hEzagt3Vqm.pdf>.

17. Berest, M. M. and Dudka, M. O. (2015), *Sutnist ta ekonomichniy zmist katehorii "finansove zabezpechennia", Ekonomika i finansy*, № 1, s. 36-44, available at: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/162439>.

18. Vorontsova, A. S. (2018), *Finansove zabezpechennia rozvytku systemy osvity vprodovzh usoho zhyttia : dys. ...k.e.n. : 08.00.08*, Sumskyi derzhavnyi universytet, Sumy, 272 s., available

at: <https://essuir.sumdu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/75103449-0e3f-4687-b5ba-a4cdd35dd975/content>.

19. Pihul N., Liuta O. and Boiko A. (2015), *Finansove zabezpechennia sotsialnoi sfery v Ukraini, Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy*, № 1, s. 30-35.

20. *Biudzhetnyi kodeks Ukrainy vid 08.07.2010 № 2456-VI stanom na 04.07.2025. Verkhovna Rada Ukrainy. Zakonodavstvo Ukrainy*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

21. Kanieva, T. V. (2021), *Biudzhety u systemi finansovo-ekonomichnykh vidnosyn : monohrafiia*, Kyivskyi natsionalnyi torhovelno-ekonomichniy universytet, Kyiv, 392 s. DOI: <http://doi.org/10.31617/m.knute.2021-418>.

22. Budko, O. V. and Hubsnyi, Yu. H. (2020), *Osoblyvosti orhanizatsii analizu hroshovykh potokiv biudzhetnoi ustanovy, Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*, vyp. 30, s. 24-27. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2020-30-4>.

23. Shara, Ye. Yu., Andriienko, O. M. and Zhydeieva, L. I. (2011), *Bukhhalterskyi oblik u biudzhetnykh ustanovakh i orhanizatsiiakh : navchalnyi posibnyk*, Tsentri uchbovoi literatury, Kyiv, 440 s.

Стаття надійшла: 14.11.2025

Стаття прийнята: 05.12.2025

Стаття опублікована: 30.12.2025